

บทที่ 3

บทบาทของตราสินค้า ฉลาก และเครื่องหมายมาตรฐาน

อิทธิพลของตราสินค้า

เมื่อเราเดินเข้าไปในร้านจำหน่ายสินค้าร้านหนึ่งร้านใด ไม่ว่าจะป็นร้านค้าปลีกขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ ประเภทห้างสรรพสินค้า ร้านสรรพอาหาร หรือแม้กระทั่งร้านขายของชำทั่วไป เรามักจะพบว่ามีส่วนค้านานาชนิด หลายตราสินค้า วางเรียงรายไว้ให้เลือกซื้อ ไม่ว่าจะป็น อาหารกระป๋อง ขนมปัง กาแฟ น้ำตาล สมุนไพร ยาสีฟัน ผงซักฟอก ยารักษาโรค เสื้อผ้าสำเร็จรูป กระเป๋าเช็กหน้า เครื่องสำอางค์ เครื่องครัว เครื่องไฟฟ้า ปากกาถูกอื่น ยากันยุง และอื่น ๆ สินค้าซึ่งจัดอยู่ในประเภทเดียวกัน อยู่ในสายผลิตภัณฑ์เดียวกัน ก็มักจะถูกจัดวางประชันไว้ในที่เดียวกัน ในหมู่หมวดเดียวกัน เรียงรายเต็มไปหมด ทำให้ผู้ซื้อเกิดความรู้สึกสับสน วุ่นวายใจในการตัดสินใจเลือกตราสินค้าเหล่านั้นอยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม ผู้ซื้อมักตัดสินใจเลือกสินค้าชิ้นใดชิ้นหนึ่งมาจนได้ ซึ่งหมายถึง เขาเลือกยอมรับเอาตราสินค้าใดตราสินค้าหนึ่ง จากตลาดนั้นเอง

ถึงแม้ว่ากิจกรรมการ เลือกซื้อสินค้าเป็นสิ่งซึ่งทุกคนจะใ้กระทำอยู่เป็นประจำจนเกิดความมักคุ้นและเคยชินกับ "ตราสินค้า" และเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่สุดในหลาย ๆ สิ่งที่พบเห็นเป็นประจำวัน กล่าวคือ ถ้ามองเห็นสินค้าที่ไหน ก็จะได้เห็นตราสินค้าควบคู่ไปด้วยเสมอ แยกกันไม่ออก แต่ความจริงแล้วตราสินค้าไม่ใช่สิ่งธรรมดาอย่างที่คิดกันเสีย เพราะมันไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงองค์ประกอบอย่างหนึ่งของสินค้า เพียงเพื่อใ้มองเห็นสินค้านั้นครบเครื่องทรง เหมือนคนมองหน้ากันก็ต้องเห็นลิ้ว ทา จมูก ปาก ครบถ้วน หรือตราสินค้าไม่ได้มีไว้เพียงเพื่อเพิ่มความสวยงามด้วย สีแปลก ลวดลายแปลก ๆ ให้กับสินค้านั้นเท่านั้น ถ้าพิจารณาให้ถี่ถ้วน "ตราสินค้า" จักว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของสินค้า ซึ่งมีบทบาททางการตลาดเป็นอย่างยิ่ง สามารถจะช่วยกำหนดความสำเร็จ

หรือความพินาศย่อยยับให้กับสินค้าอื่น ๆ ในตลาดได้อย่างดี จึงเป็นงานส่วนหนึ่ง
 ของนักการตลาดที่จะทำการบริหารตราสินค้าของเขาให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อจะ
 ช่วยให้ธุรกิจนั้นประสบความสำเร็จในการจำหน่ายสินค้าของตนในตลาดนั้น ๆ และในฐานะ
 ที่เราทั้งหมดเป็นผู้บริโภคสินค้า ซึ่งต้องมีกิจกรรมการซื้อสินค้าเกี่ยวข้องกับ
 อยู่กับ "ตราสินค้า" ทั้งหลายอยู่เป็นประจำ การได้รู้จักซึ่งถึงบทบาทของตราสินค้า
 ในการทำหน้าที่ทางการตลาด ก็คงจะช่วยให้รู้จักสิ่งธรรมดา ๆ ในชีวิตประจำวัน
 ของเราในอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งไม่ยากเย็นและก็น่าสนใจไม่น้อยเลย ทั้งยังจะช่วยให้เป็น
 ข้อมูลอันมีประโยชน์แก่การตัดสินใจเลือกตราสินค้า ในการซื้อสินค้าคราวต่อ ๆ ไป
 ของผู้บริโภคได้อย่างควย

ตราสินค้าคืออะไร

ในความหมายของคำว่า "ตราสินค้า" นี้ เราถือว่าประกอบขึ้นด้วย
 องค์ประกอบสำคัญสามส่วนด้วยกัน คือ

การกำหนดตราสินค้า (Branding) หมายถึงการนำเอาคำ ชื่อ
 รูปสัญลักษณ์ อย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งหมดนี้รวมกัน เพื่อใช้กำหนด บ่งถึงสินค้า
 และบริการของผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายรายหนึ่งรายใด โดยมีมุ่งหมายให้สินค้านั้นปรากฏ
 ชัดเจนแตกต่างไปจากสินค้าเจ้าพวกเดียวกันของกลุ่มแข่งขัน

ชื่อตราสินค้า (Band Name) หมายถึงคำ คำอักษร หรือกลุ่มคำ
 ซึ่งนำมาใช้เรียกชื่อสินค้านั้น ๆ โดยเฉพาะ และไม่ให้ซ้ำซ้อนกับสินค้าอื่น ๆ เช่น
 "คอกเกต" "จอนสันแอนด์จอนสัน" "เชลล์" "บริกส์ตัน" "รอยโก" "เฟียต"
 "ลิโพรทิน ดี" "เนชั่นแนล" "แอวอน" "ปาร์มโอสฟ" เป็นต้น

เครื่องหมายการค้า (Trade Mark) ประกอบขึ้นด้วยคำ รูปสัญลักษณ์
 หรือเครื่องหมายใด ๆ ก็ตาม ซึ่งแสดงสิทธิของการเป็นเจ้าของสินค้านั้นโดยถูกต้อง
 ตามกฎหมายแก่เพียงผู้เดียว ธุรกิจผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า และจากการ

คุ้มครองทางกฎหมาย ไม่ให้ธุรกิจอื่น ๆ มาลอกเลียนแบบ หรือใช้ซ้ำซ้อนกัน อันจะทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิด หรืออาจเกิดความเสียหายชื่อเสียงแก่เจ้าของที่แท้จริงได้

การนำเอาตราสินค้ามาใช้กับสินค้าโดยประทับเอาไว้บนหีบห่อ และบนตัวสินค้านั้น ๆ เป็นความมุ่งหมายของนักการตลาด เพื่อจะแสดงตัวสินค้านั้นให้ผู้บริโภค รู้จัก จดจำได้ มองหาได้สะดวก นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความใกล้เคียงในตลาดที่มีสภาพการแข่งขันสูง โดยใช้ "ตราสินค้า" ช่วยเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค ว่าตราสินค้านั้นมีคุณภาพดีกว่า น่าไว้วางใจและน่าเชื่อถือคุณภาพมากกว่า นอกจากนั้นการใช้ตราสินค้ายังช่วยกระตุ้นการซื้อให้กระทำได้ง่าย และสะดวกขึ้น ประหยัดเวลาในการแสวงหา ประหยัดเวลาขณะทำการตัดสินใจเลือกซื้อ ตราสินค้านั้น

ที่ดียังช่วยให้ผู้บริโภคจกจ่ายได้ง่าย สะดวกที่จะทำการซ้ำ (Repeat Purchase) ในคราวต่อ ๆ ไป ทำให้เกิดความผิดพลาดในการเลือกซื้อสินค้านั้นลดน้อยลงเพราะ การเลือกซื้อสินค้าโดยผูกพันกับคุณภาพของสินค้าเพียงอย่างเดียวจะทำได้ยาก เนื่องจากคุณภาพของสินค้าตามการกล่าวอ้างเป็นสิ่งซึ่งพิสูจน์ได้ยาก จะรู้จริงก็ต่อเมื่อได้ซื้อไปทดลองใช้แล้ว ถ้าไม่ถูกใจก็ต้องทดลองใหม่เรื่อยไป หรือถ้าคุณภาพถูกใจแล้วผู้บริโภค จะแสวงหาสินค้าเดิมนั้นอีกก็ต้องอาศัยการจกจ่ายตราสินค้านั้นเอาไว้ให้แม่นยำกว่า เพื่อ จะเลือกได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการทุกครั้ง ทั้งนี้จึงปรากฏอยู่เสมอว่า สินค้าที่เป็นที่รู้จัก จกจ่ายตราสินค้าได้มากในตลาด มักจะมีคุณภาพดีไ้มาตรฐาน และมัก เป็นสินค้าที่สามารถกำหนดราคาจำหน่ายได้สูงกว่าด้วย

โดยเหตุที่ตราสินค้าที่ดีจะมีส่วนช่วยทำหน้าที่กระตุ้นการซื้อได้มากขึ้น เพราะ ผู้ซื้อที่ตัดสินใจได้รวดเร็ว ไม่ลังเลใจ เพราะมีเป้าหมายแน่นอนไว้แล้วว่า จะซื้อสินค้า ตรายี่ห้อที่เขาเชื่อถือ วางใจมากที่สุด จึงเป็นที่ปรารถนาของผู้ผลิต และผู้จำหน่ายสินค้า เป็นอย่างยิ่ง เพราะเขาไม่ต้องการหุ้มความพยายามในการจำหน่ายมากเท่าที่ควร ก็สามารถขายได้สะดวก คล่อง หรือมียอดขายเพิ่มสูงขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนลงรอน มากมายกับกิจกรรมการโฆษณา และการส่งเสริมการจำหน่ายของเขาเลย และที่สำคัญ อีกประการหนึ่งก็คือ ตราสินค้าที่ดีจะช่วยให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเหล่านั้นสามารถรักษาตลาด ส่วนของตนเอาไว้ได้อย่างมั่นคง โดยเฉพาะในภาวะที่กำลังเผชิญการแข่งขันอย่างรุนแรง ในตลาด เขาจะได้เปรียบทางการแข่งขันมากขึ้น ถ้าผู้บริโภคมีความผูกพันอยู่กับตรา สินค้าของเขาเป็นพิเศษ และยากที่จะให้คู่แข่งอื่นได้มีโอกาสเข้ามาแย่งตลาดไปได้ แต่ข้อที่ควรคำนึงไว้ด้วยก็คือ ผู้ขายจะนำเอากลยุทธ์ตราสินค้ามาใช้ได้ผลดีก็ต่อเมื่อ ผู้เป็นเจ้าของสินค้า (ผู้ผลิต) จะต้องหมั่นสำรวจจกจ่ายตราสินค้าของตนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงคุณภาพให้ไ้มาตรฐาน และมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเรื่อยไป และ ในประการสุดท้าย ผู้ขายสามารถไขประโยชน์จากการมีตราสินค้าที่ดี เป็นที่นิยมอยู่ใน หองตลาดนั้นแล้ว เป็นเครื่องมือนำทางให้กับสินค้าใหม่ของเขา ช่วยให้สินค้าใหม่

ก้าวเข้าสู่ตลาด และได้รับการยอมรับจากตลาด (Market Acceptance) อย่างกว้างขวาง ภายในเวลาอันรวดเร็ว โดยไม่ต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายมากนัก ในการบุกเบิกตลาดใหม่

บทบาทของฉลาก

ความหมาย ความหมายของ "ฉลาก" ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค 2522 (มาตรา 2)

ฉลาก หมายความว่า รูป รอยประติมากรรม กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้า ซึ่งแสดงไว้ที่สินค้า หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอคแทรก หรือรวมไว้กับสินค้า และหมายความรวมถึงเอกสารหรือคู่มือสำหรับใช้ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้า หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

ฉลากเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริโภคทุกคนควรถือเป็นหลักในการเลือกซื้ออาหารหรือสินค้าต่าง ๆ เพราะ "ฉลาก" จะทำให้เราเข้าถึงสิ่งที่อยู่ภายในขวด กระจก หรือหีบห่อสินค้านั้น ๆ ว่ามีคุณสมบัติตรงกับที่เราต้องการหรือไม่ คู่ค้ากับเงินที่เราจะเสียไหม และอาจจะมีประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจจะได้จากการอ่านฉลากอีก เป็นต้นว่า ในสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายบังคับว่า ฉลากอาหารทุกชนิดนอกจากจะต้องบอกถึงสิ่งของปริมาณ และอื่น ๆ ตามปกติแล้ว ยังต้องบอกด้วยว่าสารอาหารที่จะได้จากอาหารนั้น ๆ มีอะไรบ้าง เป็นปริมาณเท่ากับกี่ส่วนของความถี่ในการบริโภค

ในประเทศไทยมีกฎหมายบัญญัติให้สินค้าของประเภทอาหารจะต้องมีฉลากแสดงปริมาณสารอาหารที่ควรบริโภคต่อวันไว้ด้วย เพื่อให้ผู้บริโภคได้ทราบถึงคุณค่าของอาหารที่ตนบริโภค และจะได้เลือกซื้ออาหารที่เหมาะสมกับความต้องการของตน

ฉลากบอกถึงสิ่งที่เราจะซื้อ

ฉลากที่ติดบนสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค จะต้องให้ข้อความจริงบางประการ ดังนี้

- ชื่อของสินค้า เพื่อให้รู้ว่าสิ่งที่อยู่ข้างในคืออะไร
- น้ำหนักสุทธิตามที่แท้จริง ปริมาตร หรือจำนวนสิ่งของที่อยู่ในหีบห่อนั้น
- บางทีอาจใช้หน่วยอย่างเกี่ยว หรือหลายหน่วย การเปรียบเทียบควรหาราคาต่อ 1 หน่วย
- ชื่อและสถานที่ของโรงงานที่ผลิต บรรจุหรือจำหน่าย ทำให้ทราบว่าสินค้านั้นมาจากไหน
- ถ้าเป็นฉลากอาหารที่ควบคุม บนฉลากจะต้องมีข้อความตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข
- ถ้าเป็นสินค้าอาหารกระป๋องที่มาจากต่างประเทศ จะต้องมีการส่วนประกอบที่บอกปริมาณ โดยน้ำหนักเรียงจากมากไปหาน้อย ทำให้ทราบว่าอาหารนั้นมีอะไรมาก เช่น พายไก่ จะมีไก่อาก หรือมันเทศมาก และถ้าสินค้าอาหารกระป๋องนั้นเป็นชนิดที่เข้ามาตรฐานแล้ว เช่น มอยองเนส หรือแคทซิป จะไม่มีรายการส่วนประกอบไว้ เพราะรายการนั้นจะอยู่ที่ส่วนราชการ และผ่านมาตรฐานแล้ว

ฉลากต้องไม่ทำให้เข้าใจผิด

- ฉลากไม่ควรใช้คำบางคำที่จะทำให้เข้าใจผิด เช่น "ขนาดยักษ์" ทำให้เกิดความรู้สึกว่าของนั้นมากเหลือเกิน
- ฉลากสินค้าบางชนิด เช่น อาหารกระป๋อง บางครั้งเป็นเงาะกระป๋อง แต่ตราสินค้าจึงมีรูปพวงลิ้นจี่อยู่ และมีอักษร "เงาะกระป๋อง" ตัวเล็กพิมพ์อยู่บนฉลากในส่วนที่อ่านไม่ค่อยจะเห็น เช่น บนพื้นสีค่อนข้างเข้ม

เช่นนี้ ผู้บริโภคที่ไม่ค่อยพิถีพิถันอาจจะซื้อ เพราะเข้าใจว่าเป็นสินค้า
ฉลาดบางอย่างต้องมีข้อความเพิ่มเติม เพื่อให้รู้รายละเอียดของ
ข้างใน เช่น มีเม็ทหรือไม่ ของอยู่ในน้ำธรรมดา หรือน้ำมัน หรือ
น้ำเชื่อม

- ถ้าใช้สี กลิ่น ที่สังเคราะห์ จะต้องบอกไว้ รวมทั้งชนิดของยากันบูดด้วย
และสิ่งเหล่านี้จะต้องเป็นสิ่งที่รัฐบาลอนุญาตให้ใช้แล้วโดยถูกต้องตาม
กฎหมาย

การที่ให้ข้อมูลเลือกได้มีผลกับผู้ซื้อและผู้ผลิต

- ทรา ทำให้รู้มาจากบริษัทไหน ถ้าเป็นของดี เชื่อถือได้ จะมี
ผู้นิยมมาก
- รูปบนฉลากทำให้ถึงถึงภาพข้างในได้ รูปจะต้องเป็นความจริง ถ้า
ฉลากก็ต้องเป็นฉลากที่ ไม่ใช่เงาจะปกป้องตราฉลาก
- อาหารอาจแบ่งเป็นเกรดตามมาตรฐาน
- วิธีการใช้มักจะบอกไว้ที่ฉลาก ควรปฏิบัติตามเป็นอย่างยิ่ง เพราะ
ส่วนมากได้มาจากการทดลองทำจนดีแล้ว

ควรใช้วันที่ผลิตบนฉลากหรือไม่

โดยปกติผู้ผลิตจะมี Code ให้ทราบถึงวันที่ผลิตอยู่ที่สินค้าแล้ว แต่ผู้ซื้อ
ไม่มีโอกาสทราบเลย ถ้าเป็นของที่เสียง่าย โดยเฉพาะอาหาร จะทำให้ผู้ซื้อไม่ได้รับ
ความยุติธรรมเป็นอย่างมาก

ผู้ผลิตควรจะเห็นใจผู้ซื้อว่า สิ่งที่จะเห็นในเวลาซื้อก็คือการปกป้อง หรือ
หีบห่อเท่านั้น ผู้ซื้อไม่มีคำพิพจน์ที่จะมองเห็นของข้างในได้ ฉลากเป็นสิ่งที่ช่วย
ให้ผู้ซื้อทราบถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ควรทราบ ผู้ผลิตที่มีใจยุติธรรมต่อลูกค้าจึงควรจะให้

ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เมื่อลูกค้ามีความเชื่อถือแล้ว สินค้าของบริษัทนั้น ๆ จะเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั่ว ๆ กันไป

การใส่วันที่ผลิตจะช่วยผู้ซื้อได้มากในการตัดสินใจซื้อ โปรดอย่าลืมว่า ปัจจุบันนี้ผู้บริโภคต้องเสี่ยงต่อการกินอาหารกระป๋องที่ไม่มีการเก็บอย่างถูกต้อง และไม่ได้คำแนะนำจากผู้ผลิตเลย ทั้งอาหารนั้น ๆ ถ้าผู้บริโภคปรุงกินเองก็ไม่ต้องเสี่ยงต่อการเสียเงินไม่คุ้มค่า หรือบางทีเสี่ยงต่อการเป็นอันตรายถึงเพียงนั้น นอกจากนั้นการมีวันที่ผลิตไว้ ผู้ขายปลีกจะได้รู้จักหมุนเวียนสต็อกได้ง่ายกว่า

ฉลาดไม่ได้มีประโยชน์กับผู้บริโภคเท่านั้น ผู้ผลิตก็ได้ผลประโยชน์ด้วย แต่ส่วนมากไม่ค่อยยอมลงทุนในเรื่องนี้ ฉลากที่ออกแบบให้น่าสนใจ มีข้อความที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ซื้อ มาก จะมีผลช่วยการที่ขายมาก ฉลากอาจทำให้ขายดีหรือขายไม่ดี ได้รับความนิยมนหรือไม่ได้รับความนิยมนในตลาด ทั้งนี้ผู้ผลิตไม่ควรจะละเลยต่อหน้าที่อันพึงกระทำเพื่อมนุษยธรรม และเพื่อผลดีแก่บริษัทและสินค้าของบริษัทด้วย

อ่านฉลากให้รู้จำนวน และรายละเอียดต่างๆ โดยผู้ถนัด
ชาวที่บรรจ้อาจจวงตา ถ้าไม่มีภาษาไทย ไม่ควรซื้อ สินค้า
ภายในประเทศไทยจะตองใช้ภาษาไทย

เครื่องหมายมาตรฐานหรือเครื่องหมายรับรองคุณภาพ

ประโยชน์ที่ได้จากเครื่องหมายมาตรฐาน

พ่อบ้าน แม่บ้าน หรือลูกบ้าน ประชาชนพลเมือง ต่างก็อยู่ในฐานะผู้บริโภค หรือผู้ซื้อด้วยกันทุกคน ในการเลือกซื้อสินค้าใดก็ตามเราต่างก็ต้องการได้สินค้าที่มีคุณภาพดี ราคายุติธรรม คำว่าราคายุติธรรมนั้นไม่ได้หมายความว่าราคาถูก แต่หมายถึง ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพของสินค้านั้นนั้น ไม่ถูกไม่แพงจนเกินไป บางครั้งของราคาถูก ก็อาจจะเป็นของที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน แต่บางครั้งของที่มีคุณภาพได้มาตรฐานจำเป็นต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูงสักหน่อย ราคาจำหน่ายก็อาจจะสูงขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่เดียวกัน ราคาที่วานี้ก็ควรจะต้องเป็นธรรมแก่ฝ่ายผู้ผลิตบ้าง คือผู้ผลิตได้กำไรมากพอที่จะทำการผลิตต่อไป ไม่ใช่ได้กำไรมากเกินไปจนกลายเป็นการเอาเปรียบผู้ซื้อ

"เครื่องหมายมาตรฐานบนสินค้า" เป็นสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจว่าควรซื้อสินค้าประเภทใด ยี่ห้อไหน จึงจะน่าเชื่อถือและไว้ใจได้ในคุณภาพ ทั้งนี้เพราะเครื่องหมายมาตรฐานที่ปรากฏบนผลิตภัณฑ์ใดก็ตาม จะเป็นเครื่องแสดงว่าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้รับการรับรองคุณภาพจากทางราชการแล้ว เรื่องของประโยชน์ที่ผู้บริโภคจะได้รับจากสินค้าที่มีเครื่องหมายมาตรฐานนั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ

มาตรฐานช่วยทั้งผู้ทำและผู้บริโภค

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาไม่นานมานี้ ประชาชนหลายกลุ่มเริ่มตื่นตัวในค่านับอัตราและคุณภาพที่คุ้มกับเงินที่ต้องจ่ายไปในการใช้และซื้อสินค้าต่าง ๆ กันมากขึ้น นับว่าเป็นช่วงเวลาอันเป็นโอกาสที่ดีที่จะเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมให้อยู่ในระดับมาตรฐานอันเป็นจุดที่จะสร้างความพอใจให้แก่ทั้งฝ่ายผู้บริโภคและผู้ทำ และยังเป็นการช่วยยกระดับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของประเทศไทยให้ได้รับความนิยมเชื่อถือจากผู้บริโภค เท่าเทียมกับสินค้าต่างประเทศ ทั้งในภาคต่างประเทศและในประเทศเองอีกด้วย

กล่าวได้ว่าได้มีการตื่นตัวในหมู่ผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง ในปัจจุบันมีกลุ่มบุคคลเริ่มให้คำแนะนำแก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการบริโภค ให้ความรู้แก่ผู้ใช้สินค้าหลายกลุ่มด้วยกัน เช่น โครงการสภาสตรีส่งเสริมผู้บริโภค องค์การพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภคแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้บริโภคแห่งประเทศไทย กลุ่มเหล่านี้พยายามส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการสังเกตคุณภาพสินค้า วิธีเลือกซื้อ การสังเกตขอบบรรจุภัณฑ์ การปลอมแปลงสินค้า กลวิธีในการขาย ตลอดจนระเบียบการชั่งตวงวัด ให้ผู้ใช้สนใจเรื่องฉลาก ตรา ป้ายที่ติดอยู่บนสินค้า และพยายามให้มีการยกระดับมาตรฐานสินค้า การเคลื่อนไหวเหล่านี้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจในครัวเรือน และยังเกี่ยวข้องไปถึงเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

การที่มีการตื่นตัวและมีการเคลื่อนไหวของผู้บริโภคเกิดขึ้นดังนี้ เพราะผู้บริโภคบางคนเข้าใจเอาว่าถูกผู้ผลิตเอาเปรียบมากเกินไป ผู้ทำสินค้าต้องการให้ต้นทุนค่าผู้ใช้ต้องการของดี ราคาเบา ทั้งสองฝ่ายต่างรักษาประโยชน์ของตน อันที่จริงแล้วมีทางจะตกลงให้ได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่ายอย่างยุติธรรม นั่นคือการกำหนดมาตรฐาน

การกำหนดมาตรฐานนั้น เป็นการกำหนดข้อตกลงในเรื่องคุณภาพ คุณลักษณะ ส่วนประกอบ เกณฑ์ตัดสินของผลิตภัณฑ์ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีทั้งฝ่ายผู้ทำ ผู้ใช้ นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้ามาช่วยกันพิจารณาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยทั้งฝ่ายผู้ผลิตและผู้ซื้อ การพิจารณากำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ และป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ประชาชน กิจกรรมอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศ และการประหยัดในการผลิต มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะประกอบด้วยข้อกำหนดรายการต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ วิธีทดสอบ ตลอดจนถึงการปิดฉลาก ฯลฯ

สิ่งที่จะช่วยทั้งผู้ทำและผู้บริโภคได้อย่างมากอีกประการหนึ่งคือ การอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน เพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน

ซึ่งหมายความว่าไต่ถามการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นหลักประกันแก่ผู้ซื้อ และผู้ขายเองก็สามารถอ้างการรับรองคุณภาพได้ ปัญหาการถกเถียงเรื่องคุณภาพก็จะหมดไป เพียงแต่เลือกซื้อสินค้าที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพเท่านั้น

การอุตสาหกรรมในประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ได้พัฒนาขึ้นกว่าเดิมเป็นอันมาก คนไทยสามารถทำสินค้าได้หลายอย่างทดแทนสินค้าที่เคยสั่งเข้า การผลิตสินค้าต่าง ๆ จำเป็นต้องทำครั้งละมาก ๆ เพื่อให้เพียงพอที่จะสนองความต้องการของมนุษย์ที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ถ้าผู้ผลิตยังคงใช้ระบบเดิม โดยผลิตสินค้าขึ้นทีละชิ้นทีละอัน ก็จะไม่เห็นความต้องการของประชาชน ที่จริงแล้วระบบการผลิตมวลชน หรือที่ฝรั่งเรียกว่า Mass Production นั้น ก็สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีครั้งละมาก ๆ ได้ เพราะการผลิตในระบบใหม่นี้ยึดถือการมาตรฐานเป็นพื้นฐานนั่นเอง

การมาตรฐานนับว่าเป็นพื้นฐานของระบบการผลิตจำนวนมาก การซื้อของขายของก็ได้อาศัยการกำหนดมาตรฐานช่วยอำนวยความสะดวกสบาย ความปลอดภัย ตลอดจนความเป็นธรรมแก่ฝ่ายผู้ขาย ผู้ผลิต และผู้ซื้อ ยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่นเวลาซื้อของ เราจำเป็นต้องอาศัยการชั่ง ตวง วัด เป็นหลักในการตกลงราคาซื้อขายซึ่งกันและกัน การกำหนดมาตราชั่ง ตวง วัด ให้เป็นที่แน่นอน ช่วยให้เกิดความสะดวกและความเป็นธรรมในทางการค้า มาตราชั่ง ตวง วัดนี้ ก็เป็นมาตรฐานอย่างหนึ่งนั่นเอง ปัจจุบันนี้บ้านเมืองของเราเจริญขึ้นมาก สินค้าขาวของเครื่องใช้ที่จำหน่ายในท้องตลาดมีมากมายจนเลือกไม่ถูกว่าจะซื้ออะไรดี สินค้าประเภทเดียวกันก็มีมากมายหลายยี่ห้อ ผู้ผลิตแข่งขันกันขาย บางครั้งมีการแถมบ้าง ลดราคาบ้าง การแข่งขันการขายด้วยวิธีลดราคา ทำให้พ่อค้าผู้ผลิตจำเป็นต้องลดปริมาณหรือคุณภาพของสินค้าให้น้อยลง เพื่อลดต้นทุนในการผลิตจะได้มีกำไรเท่าเดิมหรือกำไรมากยิ่งขึ้น ในฐานะเป็นผู้ซื้อ เป็นผู้บริโภค ก็จะต้องเกิดปัญหายุ่งยากในการเลือกซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค และจะหว่านไถอย่างไรว่าของที่ซื้อมานั้นคุ้มกับเงินที่จ่ายไปหรือไม่ หรือของชนิดเดียวกันมีผู้ผลิตมากมายหลายยี่ห้อ หลายตรา เราควรจะเลือกซื้อสินค้าของยี่ห้อใด ตราใด จึงจะได้ของที่มี

คุณภาพดี เหมาะสมกับราคา ขอแนะนำให้ผู้ซื้อ ผู้บริโภค เลือกซื้อแค่ผลิตภัณฑ์ที่มี
เครื่องหมายมาตรฐานปรากฏอยู่บนผลิตภัณฑ์ หรือบนภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

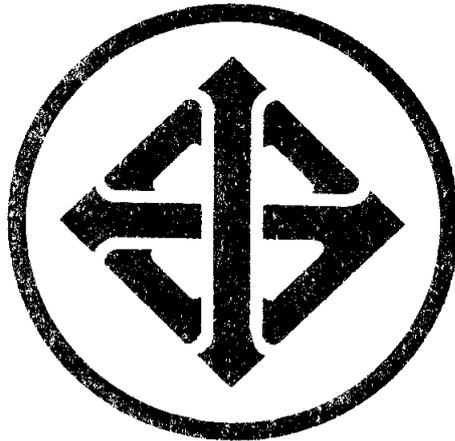
เครื่องหมายมาตรฐานมี 2 แบบด้วยกัน คือ

1. เครื่องหมายมาตรฐานแบบไม่มีบังคับ (หรือประเภทตามความสมัครใจ)
ลักษณะของเครื่องหมายเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมุมตั้ง มีเส้นทะแยงมุม 2 เส้น ทัดกันภายใน

ซึ่งเครื่องหมายมาตรฐานแบบไม่มีบังคับนี้ หมายถึงเครื่องหมายมาตรฐาน
ที่ผู้ผลิตสมัครใจขอใช้เครื่องหมายนี้ เพื่อแสดงว่ามีเจตนาและความสามารถในการทำ
ผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด เป็นการยกระดับคุณภาพและสร้างชื่อเสียง
ในสินค้าของตน

2. เครื่องหมายมาตรฐานแบบบังคับ ลักษณะของเครื่องหมายเป็นรูป
สี่เหลี่ยมจัตุรัสมุมตั้ง มีเส้นทะแยงมุม 2 เส้น ทัดกันภายใน โดยมีวงกลมล้อมรอบ
รูปสี่เหลี่ยมตั้งกล่าว

เครื่องหมายมาตรฐานแบบบังคับ หมายถึงเครื่องหมายมาตรฐานที่มี
 กฎหมายบังคับให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน (หรือเพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์
 นั้น ๆ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน) เพื่อป้องกันอันตราย
 หรือความเสียหายที่อาจจะเกิดแก่ประชาชน หรืออุตสาหกรรม ตลอดจนเศรษฐกิจของ
 ประเทศ ผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเหล่านี้
 ผู้ผลิตและผู้นำเข้าเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักรโดยมิได้รับใบอนุญาต และรวมตลอด
 ถึงการมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่มิได้เป็นไปตามมาตรฐาน (ไม่ได้รับใบ
 อนุญาต) หรือมิได้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน บ่อมเป็นผู้มีความฉกฉวยกฎหมาย
 ดังจะกล่าวถึงรายละเอียด ความเป็นมา และขั้นตอน ดังต่อไปนี้คือ

ความเป็นมา

งานทางด้านมาตรฐานในประเทศไทย จัดว่าได้เริ่มขึ้นที่กรมวิทยาศาสตร์
 ซึ่งเปิดบริการรับรองคุณภาพสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ และออกหนังสือรับรองคุณภาพ

สินค้าว่า "ใช้ได้" หรือ "ดี" แต่มาตรฐานที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการให้การรับรองคุณภาพส่วนใหญ่เป็นมาตรฐานของต่างประเทศ หรือเป็นข้อแนะนำขององค์การระหว่างประเทศ ทำให้มีข้อขัดข้องเพราะความเหมาะสมและความสามารถภายในประเทศ กรมวิทยาศาสตร์จึงได้กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นในปี พ.ศ.2506 เป็นครั้งแรก ด้วยการสนับสนุนของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

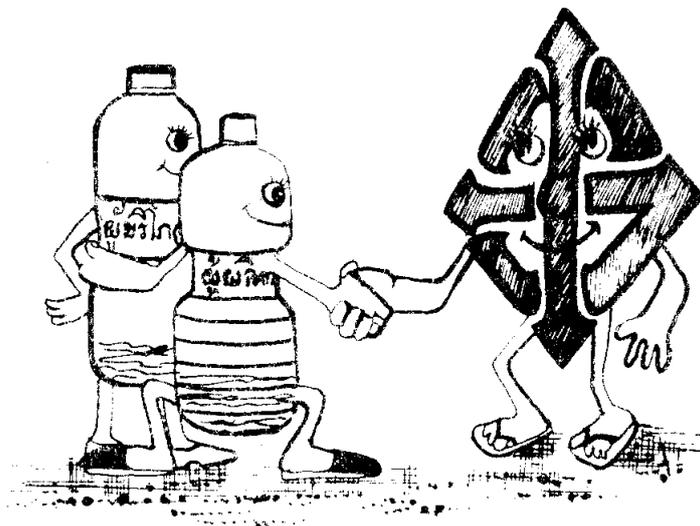
ต่อมาปี พ.ศ.2509 กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อ 31 ธันวาคม 2511 โดยมีสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สังกัดกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม จัดร่างมาตรฐานและดำเนินการให้มีการรับรองคุณภาพ

25 มีนาคม 2522 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกรมในกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งทำให้สำนักงานมีการปฏิบัติงานเป็นเอกเทศ มีความคล่องตัว และรวดเร็วในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น

การดำเนินงาน

- กำหนด แก๊ซ ยกเลิก มาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- ออกใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานแก่ผู้ผลิต
- ตรวจสอบ ติดตามผล และความคุ้มครองใช้เครื่องหมายมาตรฐาน
- เป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน
- ทิศต่อประสานงานกับสถาบันมาตรฐานอื่น ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ
- รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดมาตรฐาน อาชาระหว่างประเทศ เพื่อประสานงาน และกำหนดแผนงานให้สอดคล้องกับงานของคณะกรรมการของโครงการมาตรฐานอาหาร FAO/WHO

- คัดเลือกผู้แทนไทยเข้าร่วมในการพิจารณา กำหนดมาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ
- เผยแพร่งานทางด้านมาตรฐานและบริการเอกสารเกี่ยวกับมาตรฐานให้แก่พรหลาย

การอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
หลักและวิธีการทั่ว ๆ ไป

(Certification Marking Procedures)

การยื่นคำขอเครื่องหมายมาตรฐาน

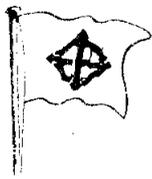
1. ติดต่อขอรับแบบคำขอได้จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
2. ยื่นคำขอและเอกสารอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 พร้อมกับสำเนาอีก 2 ชุด ต่อสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวง

อุตสาหกรรม ถนนพระราม 6 และเก็บสำเนา (สี่เหลี่ยม) ไว้ของท่านเอง 1 ชุด

3. เมื่อเจ้าหน้าที่รับคำขอไว้ จะเรียกให้ชำระค่าธรรมเนียมคำขออนุญาต 5 บาท (กฎกระทรวงฉบับที่ 3) และค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ (อัตราค่าใช้จ่ายตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา) ค่าใช้จ่ายนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ของท่าน ว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ เพื่อการออกใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานฯ สำนักงานฯ อาจขอให้ท่านชำระค่าใช้จ่ายแก่หน่วยงานที่ทำการตรวจสอบโดยตรง

4. การขอใบแทนใบอนุญาต การย้ายสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต และการโอนใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 และกฎกระทรวงฉบับที่ 8 โดยยื่นคำขอต่อบริษัทฯ แบบคำขอนี้จะขอรับได้จากสำนักงาน

5. การขอรับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ประเภท ชนิด แบบ หรือชั้น ที่แตกต่างจากที่ได้รับอนุญาตหรือกับผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันที่ผลิตจากโรงงานอื่นนอกเหนือจากที่ได้รับใบอนุญาต หรือกับผลิตภัณฑ์ที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานใหม่ แก๊ส หรือยกเลิกมาตรฐานเดิมแล้ว ต้องยื่นคำขอเช่นเดียวกับการยื่นคำขอครั้งแรก

การตรวจสอบขั้นต้นเพื่อการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

1. เจ้าหน้าที่ที่จะตรวจและรับคำขอและเอกสารออกถูกต้องและครบถ้วน หากยังไม่สมบูรณ์จะได้ขอใ้แจ้งหรือส่งรายละเอียดเพิ่มเติม

2. หลังจากรับคำขอไว้แล้ว สำนักงานมาตรฐานฯ จะได้นัดหมาย เพื่อส่งพนักงานเจ้าหน้าที่มาตรวจโรงงาน

3. จุดประสงค์ของการตรวจโรงงาน ก็เพื่อตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์ว่าเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่จะขอใช้เครื่องหมายมาตรฐานหรือไม่ และโรงงานมีแผนควบคุมการผลิตเพียงที่จะทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานได้ตลอดไปหรือไม่

การตรวจโรงงานนี้ให้พิจารณากระบวนการผลิตโดยทั่ว ๆ ไป ขั้นตอนการควบคุมตรวจสอบของโรงงาน (รวมทั้งเครื่องมือตรวจสอบ การใช้และการบำรุงรักษา ตลอดจนบันทึกผลการตรวจสอบของโรงงานที่เก็บเป็นสถิติไว้ ฯลฯ) และแผนควบคุมคุณภาพ

ในการตรวจโรงงาน พนักงานเจ้าหน้าที่จะเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์หรือวัสดุอื่นที่กำหนดไว้ในมาตรฐานจำนวนหนึ่ง เพื่อนำไปมอบให้หน่วยงานที่รัฐมนตรีให้อำนาจเป็นผู้ตรวจสอบ เช่น กรมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานหรือไม่ ในบางกรณีอาจจำเป็นต้องใช้เครื่องมือตรวจสอบของโรงงาน ในกรณีเช่นนี้จะมีพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานฯ หรือของหน่วยงานที่รัฐมนตรีให้อำนาจเป็นผู้ตรวจสอบ เข้าสังเกตหรือร่วมในการตรวจสอบนั้น ๆ ด้วย

4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายมาตรฐานของสำนักงานฯ จะศึกษาผลการตรวจโรงงานและผลการตรวจสอบ แล้วจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- (ก) หากผลของการตรวจสอบเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
สำนักงานฯ จะเสนอรายงานต่อคณะกรรมการมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พร้อมทั้งเสนอขอให้ออกใบอนุญาต
แสดงเครื่องหมายมาตรฐานฯ
- (ข) ในกรณีที่ผลของการตรวจสอบยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ (เช่น จำนวนตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
มากเกินไปกำหนด มีการตรวจสอบและหรือเครื่องมือตรวจสอบ
ไม่เพียงพอ แผนควบคุมคุณภาพที่ทำให้เชื่อว่าจะสามารถรักษา
ระดับของผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานได้ตลอดไปไม่เพียงพอ)
สำนักงานฯ จะแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบข้อบกพร่องที่ควร
จะแก้ไขพร้อมทั้งรายงานเสนอให้คณะกรรมการมาตรฐานฯ
ทราบด้วย
- (ค) สำนักงานฯ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือแนะนำในการแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ เท่าที่จะกระทำได้ และจะจัดส่งพนักงาน
เจ้าหน้าที่มาตรวจโรงงาน และหรือเก็บตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง
หลังจากที่ได้รับแจ้งจากผู้ขอใบอนุญาตว่าได้ทำการแก้ไข
ปรับปรุงแล้ว และหากปรากฏว่าโรงงานได้แก้ไขปรับปรุง
จนสามารถปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว สำนักงานฯ
ก็จะได้เสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขอให้
ออกใบอนุญาต
- (ง) หากปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตไม่ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงหรือ
ไม่สามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ หลังจากที่ได้รับแจ้งให้ทราบ
แล้วเป็นเวลายาวพอสมควร (ไม่เกิน 6 เดือน) เจ้าหน้าที่
จะได้รายงานเสนอขอให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรมสิ่งไม่อนุญาต ค่าธรรมเนียมค่าขอและค่าใช้จ่าย
ในการตรวจสอบจะไม่คืนให้ผู้รับใบอนุญาต

การออกใบอนุญาตและการตรวจสอบเพื่อความคุ้มครองใช้เครื่องหมายมาตรฐาน

1. เมื่อคณะกรรมการมาตรฐานฯ อนุมัติให้ออกใบอนุญาตแก่ผู้รับใบอนุญาตรายใดแล้ว ผู้อำนวยกรสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจะได้นำแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ
2. ในการรับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ฉบับละ 500 บาท (กฎกระทรวงฉบับที่ 3) และมีหลักฐานแสดงว่าได้ชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบแล้ว ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบติดตามผลหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว สำนักงานฯ จะได้นำแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบและชำระเป็นคราว ๆ ไป เพื่อความสะดวกในการวางแผนกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีของผู้รับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตอาจขอให้สำนักงานฯ ประมาณวงเงินสูงสุดที่ควรเตรียมเผื่อไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบด้วยก็ได้
3. สำนักงานฯ จะได้มอบแผนวิธีควบคุมการใช้เครื่องหมายมาตรฐานให้แก่ผู้รับใบอนุญาต เอกสารนี้กำหนดวิธีการที่ผู้รับใบอนุญาตและสำนักงานฯ จะถือปฏิบัติในการตรวจสอบในแต่ละรอบปี เพื่อยืนยันว่าผลิตภัณฑ์และการทำผลิตภัณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานตลอดจนกำหนดระยะเวลาการตรวจโรงงาน การชักตัวอย่างจากโรงงาน สถานที่เก็บหรือจำหน่าย หรือจากยานพาหนะที่ขนส่งผลิตภัณฑ์จากโรงงานออกสู่ตลาด
4. ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำเครื่องหมายมาตรฐานสำหรับแสดงกับผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 2
5. ข้อมูลต่าง ๆ ที่สำนักงานฯ ได้รับความจากผู้รับใบอนุญาต จะถือเป็นเรื่องปกปิด การนำออกเผยแพร่ให้ประชาชนทราบต้องได้รับอนุญาตจากผู้รับใบอนุญาตก่อน

ผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน
ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

1. บัลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์
2. สับปรอทกระป๋อง
3. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง
4. ไม้ซีกไฟ
5. สายไฟฟ้าชนิดตัวนำทองแดงกลมหุ้มด้วยฉนวนและ เปลือกนอกโพลีไวนิลคลอไรด์
6. เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต : เหล็กเส้นกลม
7. เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต : เหล็กข้ออ้อย
8. เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต : เหล็กกรีกซ่า
9. กระจกนิรภัยสำหรับรถยนต์ : กระจกนิรภัยหลายชั้น
10. กระจกนิรภัยสำหรับรถยนต์ : กระจกนิรภัยเทมเปอร์
11. กระจกนิรภัยสำหรับรถยนต์ : กระจกนิรภัยไซนเทมเปอร์
12. ยาจุกกันบูด
13. ดึงกาชปีโตร เลียม เหลว
14. สายไฟฟ้าอะลูมิเนียมหุ้มด้วยฉนวนโพลีไวนิลคลอไรด์
(เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2525 เป็นต้นไป)
15. ท่อพีวีซีแข็งสำหรับใช้ เป็นท่อน้ำดื่ม (เริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2525 เป็นต้นไป)

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ได้มีพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 บัญญัติให้ปฏิบัติดังนี้ คือ

1. ห้ามจำหน่ายหรือมิไว้เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังต่อไปนี้
 - 1.1 ผลิตภัณฑ์ที่ผู้ทำหรือผู้นำไม่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รายชื่อผู้ได้รับใบอนุญาต
ให้ทำหรือนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะแสดงไว้ในหนังสือคู่มือผู้ซื้อ

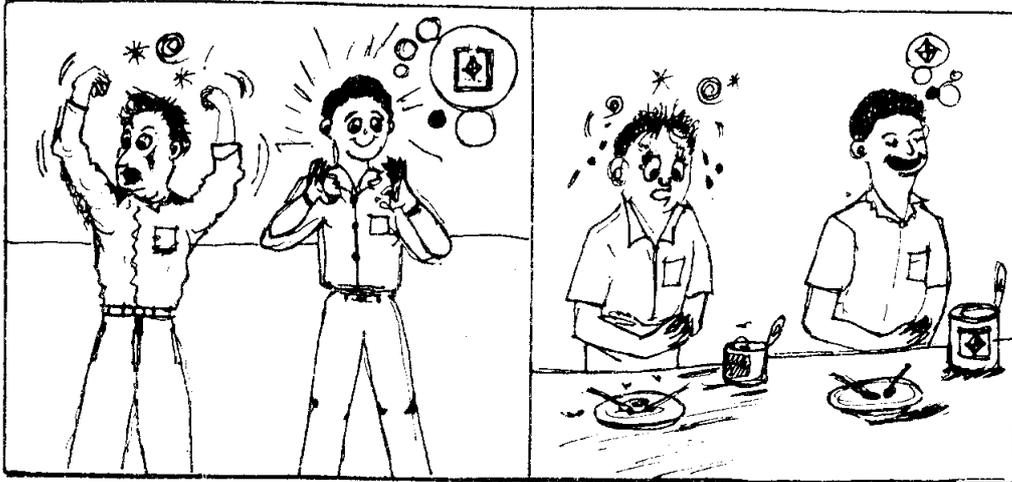
- 1.2 ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ในกรณีที่ผู้ทำหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตแล้ว
 - 1.3 ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ผู้รับใบอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามิได้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
 - 1.4 ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานโดยผู้อื่นที่ไม่ใช่ผู้รับใบอนุญาต
 - 1.5 ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แสดงเครื่องหมายเลียนแบบเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน
2. ห้ามขัดขวางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในบ้านจำหน่าย และยัดหรืออายัด (ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ท่านอาจตรวจสอบได้โดยขอคุ้มครองประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่)
3. ผู้จำหน่ายมีหน้าที่ต้องอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ หรือให้คำแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ขอร้อง
4. ผู้จำหน่ายที่มีความประสงค์จะทำหรือนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมด้วยตนเอง จะต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อนจึงจะกระทำการดังกล่าวได้

บทลงโทษ

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น มีโทษดังต่อไปนี้

1. ฝ่าฝืนตามข้อ 1 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. ฝ่าฝืนตามข้อ 2 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ผ่านตามข้อ 3 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท
 4. ผ่านตามข้อ 4 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ของชนิดเดียวกัน ถ้ามีเครื่องหมายของสำนักงาน
 มาตรฐานอุตสาหกรรม ยอมดีกว่าและปลอดภัยกว่า

เครื่องหมายมาตรฐานบนผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด จะให้ประโยชน์แก่ผู้บริโภค
 ในฐานะที่เป็นผู้ซื้อรายย่อยได้มากมาย ผู้บริโภคจะหาซื้อสิ่งของที่ต้องการได้ง่าย
 ได้รับความสะดวกและความปลอดภัยจากการซื้อสินค้าที่มีเครื่องหมายมาตรฐานไว้ใช้
 เพราะสินค้าที่มีเครื่องหมายมาตรฐานปรากฏอยู่ เป็นสินค้าที่ผ่านการรับรองคุณภาพแล้ว
 การกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ใดก็ตาม ทำให้สามารถลดจำนวนแบบและขนาดให้
 เหลือแค่แบบและขนาดที่จำเป็นและเหมาะสม ทำให้ผู้บริโภคหาซื้อได้ง่ายและสะดวก
 จากร้านค้าทั่ว ๆ ไป เช่น หลอดไฟฟ้าขนาดกำลังไฟฟ้า 10 15 20 25 40
 60 75 และ 100 วัตต์ มีจำหน่ายทุกขนาดในร้านขายหลอดไฟฟ้าส่วนใหญ่เพราะมี
 เพียง 8 ขนาด ถ้าหากว่าการมาตรฐานไม่ช่วยลดขนาดลงแล้ว หลอดไฟฟ้าอาจจะ

ขนาดอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาอีกทุก ๆ 5 วัตต์ก็ได้อีก และตั้งแต่ 5 วัตต์ ถึง 100 วัตต์ ก็จะมี หลอดไฟฟ้าขนาดกำลังไฟต่าง ๆ กัน รวมทั้งสิ้น 20 ขนาด ร้านค้าทั่วไปอาจไม่สามารถ มีสำรองไว้ขายได้ทุกขนาด ผู้บริโภคที่ซื้อใช้ก็จะได้รับความไม่สะดวก เมื่อขอหาซื้อยาก ราคา ก็อาจจะแพงขึ้น

แบบและขนาดที่เหมาะสม นอกจากจะทำให้ผู้บริโภคซื้อมาใช้เองได้ง่าย ที่นี้ในบางกรณีที่เราจำเป็นต้องอาศัยบริการ เช่น เวลาที่น้ำประปาชำรุดเสียหาย ต้องเปลี่ยนใหม่ เราไม่สามารถแก้ไขเอง ต้องจ้างช่างซ่อมประปาเข้ามาทำ ช่างซ่อมประปาจะให้บริการซ่อมแซมประปาได้ทันที เพราะช่างสามารถหาอะไหล่ หรืออุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ได้ง่าย การกำหนดมาตรฐานให้ขนาดของท่อประปา หรือแป้นน้ำมีจำนวนน้อย หาซื้อง่าย ราคาก็ไม่แพง ทำให้เราได้รับบริการในเรื่อง การซ่อมแซมท่อประปารวดเร็วทันอกทันใจ

เครื่องหมายมาตรฐานช่วยผู้บริโภคประหยัดค่าใช้จ่ายหรือไม่ ๑

สินค้าที่มีเครื่องหมายมาตรฐาน สามารถช่วยให้เกิดการประหยัดได้ เพราะการกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ใด จะทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นสามารถหาอะไหล่ มาสับเปลี่ยนทดแทนกันได้ เมื่อเกิดชำรุดเสียหายเพียงบางส่วน ไม่จำเป็นต้อง เปลี่ยนใหม่หมดทั้งชุด เช่น โคมไฟติดข้างฝา เมื่อใส่หลอดไฟขาดหรือหลอดแตก เสียหาย เราก็เพียงแต่หาซื้อหลอดมาใส่แทน ไม่ต้องซื้อโคมใหม่มาเปลี่ยนทั้งชุด หรือก๊อกน้ำรั่ว อาจจะเปลี่ยนเพียงหม้อหรือลูกยางในหัวก๊อกเท่านั้น ไม่ต้องเปลี่ยน หัวก๊อกน้ำใหม่หมดทั้งอัน การซื้อแค่เพียงอะไหล่หรือชิ้นส่วนเพียงบางชิ้นมา เปลี่ยน ซ่อมทำให้ผู้บริโภคประหยัด เพราะเสียเงินเพียงเล็กน้อย แทนที่จะต้องซื้อมาใหม่ทั้งหมด

นอกจากนี้ การกำหนดมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ยังมีผลทำให้ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมหรือผู้ผลิต ลดต้นทุนในการผลิตสินค้าลง และทำให้สินค้าที่ขายนั้น เป็นไปเพื่อความต้องการของผู้ซื้อ และราคาจำหน่ายก็ไม่แพง ผู้บริโภคหรือผู้ซื้อ

จะไม่ผิดหวังเมื่อซื้อสินค้าที่มีเครื่องหมายมาตรฐานมาใช้ เพราะการกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จะเป็นการประสานให้ผู้ผลิตสามารถนำส่วนต่าง ๆ ที่แยกกันผลิตมาประกอบกันได้พอเหมาะพอดี เมื่อผู้บริโภคให้ความนิยมเชื่อถือในคุณภาพและพอใจกับรูปร่าง แบบขนาด สี สัน และส่วนประกอบอื่น ๆ ของผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ผลิตก็จำหน่ายได้มากขึ้น การผลิตจึงเพิ่มจำนวนสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำ ผู้บริโภคก็สามารถซื้อหามาใช้ในราคาถูกลงโดยมีคุณภาพดี

เรื่องของการประหยัดนี้ การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมช่วยได้มาก โดยเฉพาะการซื้อหาส่วนประกอบและอะไหล่ที่ต้องการสับเปลี่ยนได้ง่าย ขอยกตัวอย่างรถยนต์ของญี่ปุ่น นอกจากจะมีราคาถูกแล้วยังใช้อะไหล่มาตรฐานที่ทดแทนกันได้มากที่สุด ทำให้อะไหล่ของรถยนต์ญี่ปุ่นหาซื้อได้ง่าย ราคาถูกลงกว่าอะไหล่รถยนต์จากประเทศอื่น

แม้ว่าหลายคนในกรุงเทพฯ ซื้อผงซักฟอกที่ได้มาตรฐานเพราะราคาถูกกว่าอีกหลายยี่ห้อ ซึ่งโฆษณากันอย่างคึกโครม แต่คุณภาพใช้ซักพอ ๆ กัน อีกหลาย ๆ คนซื้อน้ำปลาที่ได้มาตรฐานเพราะแน่ใจว่าน้ำปลา นั้นจะไม่น้ำเกลือใส่สี บางคนซื้อเส้นจันท์จากร้านเจ้าประจำ เพราะเชื่อได้ว่าสีไม่ตก ไม่ยัด ไม่หค และที่สำคัญคือซื้อได้ในราคาที่เหมาะสม อาคารหลายแห่งในประเทศไทยใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน เพราะปลอดภัยและประหยัดกว่าในระยะยาว สายไฟฟ้าคุณภาพต่ำนั้นมีความต้านทานสูงมาก เป็นเหตุให้ค่าใช้กระแสไฟฟ้าสูงขึ้นด้วย

นอกจากเสี่ยงบ่นว่าจากกลุ่มผู้บริโภคทั้งหลายเกี่ยวกับสินค้าที่อาจเป็นอันตราย สินค้าก๊อปปี้คุณภาพ และความไม่ยุติธรรมทั้งหลายทั้งปวงในการซื้อสินค้าแล้ว ตัวอย่างที่กล่าวถึงข้างต้นก็เป็นสิ่งที่ยืนยันว่า ผู้บริโภคในประเทศไทยของเรานี้ก็ต้องการสินค้าที่ได้มาตรฐาน

แต่เดิมนั้นผู้บริโภคซื้อสินค้าด้วยแรงจูงใจหลาย ๆ ประการ ความพอใจ
ต่อลักษณะภายนอก กลวิธีด้านการตลาดของผู้จำหน่ายก็ทำให้วัตถุประสงค์ในการซื้อ
เบี่ยงเบนไปหลาย ๆ คน ซื้อผงซักฟอกเพราะหวังของแถมมากกว่าจะคำนึงถึงคุณภาพ
และปริมาณของผงซักฟอก

เมื่อมาถึงยุคสมัยที่ภาวะเศรษฐกิจกำลังวิกฤตอยู่เช่นนี้ การเลือกซื้อสินค้า
ก็จะต้องให้ใช้งานได้ตามความเหมาะสม ผู้บริโภคต่างเรียกร้องถึงคุณภาพและความ
เป็นธรรมในการซื้อขายมากขึ้น การยึดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นหลักเกณฑ์
ในการเลือกซื้อนั้น ถือได้ว่าเป็นมาตรการหนึ่งของผู้บริโภคซึ่งจะนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์
หรือข้อต่อรองในการซื้อ เพราะมาตรฐานให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตนับล้าน ๆ มาตรฐาน
ช่วยให้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มีคุณภาพตามที่ผู้ใช้ต้องการ ทำให้เกิดความสะดวกและประหยัด

การพยายามเรียกร้องเร่งเร้าให้สินค้าที่เราซื้อหาครั้งนี้เป็นสินค้าที่ดี
มีคุณภาพ และการเลือกซื้อแล้วสินค้าที่ได้มาตามมาตรฐาน ก็จะเป็นกลไกอันหนึ่งที่จะผลักดัน
ให้อุตสาหกรรมของเรายกระดับขึ้นมา คือผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเพื่อสนองความต้องการ
ของผู้บริโภคต่อไป

ค่าใช้จ่ายที่ซ่อนเร้น

บุคคลจำนวนมาก ไม่ว่าจะ เป็นนักธุรกิจ นักอุตสาหกรรม ตลอดจน
ข้าราชการต่างก็เริ่มตระหนักถึงประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของการมาตรฐาน

อย่างไรก็ดี ยังมีอีกบางเรื่องที่น่าสยดสยองผ่านเข้ามาเรื่องหนึ่ง
จะกล่าวถึงนี้ คือ เรื่องค่าใช้จ่ายที่ซ่อนเร้นในการใช้สินค้าคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน

ตัวอย่างที่จะอธิบายเรื่องนี้ได้ชัดเจนที่สุดคือ การเกิดสายไฟฟ้าในอาคาร
ซึ่งส่วนใหญ่มักจะหาโดยรับเหมาก่อสร้าง ผู้รับเหมายกยอที่เสนอราคาให้ต่ำได้
มักจะเลือกใช้สายไฟฟ้าที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน และได้รับการยืนยันจากโรงงานว่า
ความต้องการของตลาดสำหรับสายไฟฟ้าคุณภาพต่ำราคาถูก มีมากกว่าสายไฟฟ้าที่ทำ

ตามมาตรฐานของประเทศไทย หรือมาตรฐานระหว่างประเทศ หึ่ง ๆ ที่ไม่สู้จะเห็น
 ค่ายกับการผลิตสินค้าคุณภาพต่ำ แต่หลายโรงงานรวมถึงที่พยายามรักษาชื่อเสียงของ
 ตนไว้ ก็จำเป็นต้องทำสินค้าต่ำกว่ามาตรฐานออกจำหน่าย เพราะตลาดต้องการอย่างนั้น
 ในค่านับผู้รับเหมาเดินสายไฟฟ้า เมื่อถูกราคาเป็นเครื่องจำกัด ก็เลยพลอยทำให้
 ต้องใช้สายไฟฟ้าและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีราคาถูก แม้ว่าขนาดและคุณภาพจะต่ำกว่า
 ที่ควรจะใช้ นายงานก็ปลอบประโลมใจที่ว่าจ้างได้ในราคาถูก แต่ถ้านึกไปถึงความ
 เสียหายและค่าใช้จ่ายที่ซ่อนเร้นแล้ว จะไม่สบายใจเอาเสียทีเดียว

ในทางเทคนิค สายไฟฟ้าที่ต่ำกว่ามาตรฐานมีเนื้อทองแดงอยู่น้อยกว่า
 ที่กำหนดในมาตรฐาน ซึ่งหมายความว่ามีความต้านทานสูงกว่า ในบางกรณีอาจจะ
 มีความต้านทานสูงกว่าสายไฟฟ้ามาตรฐานได้ถึงร้อยละ 20 ดังนั้นจึงต้องใช้กระแส
 ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเพื่อให้ได้กำลังไฟฟ้า เท่าที่ต้องการในหลอดไฟฟ้าหรือในเครื่องยนต์ของ
 โรงงานและนั่นก็คือสาเหตุให้ค่าไฟฟ้าสูงกว่าที่ควรจะเป็น

เงินค่าไฟฟ้าที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น เนื่องจากใช้สายไฟฟ้าคุณภาพต่ำนี้
 รวมกันเข้าเพียงไม่กี่เดือนก็จะมากกว่าว่าจ้าง เหมาส่วนที่จะต้องเพิ่มขึ้นถ้าใช้สาย
 ไฟฟ้าคุณภาพดีตามมาตรฐานและหลังจากนั้น ก็จะเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ประหยัดเป็น
 ภาวะผูกพันอยู่ตลอดไป

วิธีแก้เรื่องนั้น ง่ายนิดเดียว เพียงแต่เจ้าของงานจะขอให้สถาปนิก
 ระบุเจาะจงให้ใช้สายไฟฟ้าตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และถ้าทำได้ก็ควร
 จะได้ระบุให้วัสดุและส่วนประกอบที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานเพียงเท่านี้ ก็
 ประหยัดเงินได้อีกมากในระยะยาว และยิ่งจะทำให้ได้รับความอุ่นใจได้พอสมควรอีกด้วย
 ว่าวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบในบ้าน ในสำนักงาน ร้านค้า หรือในโรงงาน
 ต่างก็เป็นผลิตภัณฑ์ที่ฝ่ายนักวิชาการได้ลงความเห็นแล้วว่าเหมาะสมและปลอดภัยแก่
 ครอบครัวและทรัพย์สิน

ไทยทำไทยใช้

พวกเรามีความเชื่อหรือความนิยมที่น่าจะไ้แก้ไขปรับปรุง เป็นอย่างมาก อยู่อย่างหนึ่ง นั่นก็คือ ความเชื่อว่าสินค้าต่างประเทศดีกว่าสินค้าทำในประเทศไทย หรือความนิยมว่า การใช้สินค้าต่างประเทศนั้นเป็นของโก้เก๋เมื่อมีการชักชวนให้ใช้ของไทย หลายคนมักจะทำหน้าที่ เพราะไม่ค่อยเชื่อถือในคุณภาพ บางครั้งยังไม่ทันใช้ก็มี อุบัติเหตุเสียแล้วว่าไม่ดี ใช้ไม่ทนเท่ากับของนอก บางคนก็เคยพบข้อบกพร่องบ้าง เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็เลยพลอยถือเอาเป็นเครื่องพิสูจน์ความเชื่อที่ปักใจอยู่แต่แรกทำให้ หันไปนิยมใช้ของต่างประเทศกัน แม้ว่าจะมีข้อบกพร่องที่คล้ายคลึงกันบ้างก็ตาม

เชื่อว่าส่วนลึกของจิตใจคนไทยทุกคนนั้น พร้อมทั้งจะสนับสนุนสินค้าไทย อยู่เสมอ หากมีความมั่นใจว่าจะไ้ของที่คุ้มกับเงินที่เสียไป

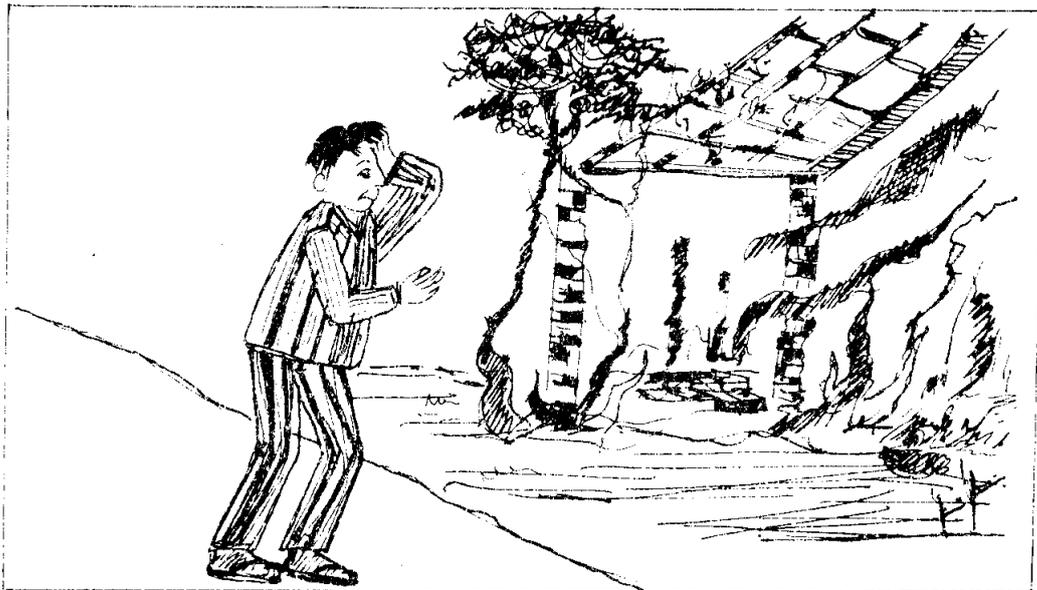
วิธีที่จะแก้ค่านิยมในเรื่องการใช้สินค้าให้ตรงจุด คือต้องเร่งปรับปรุงให้ สินค้าไทยมีคุณภาพที่คุ้มกับราคาและมีการรับรองคุณภาพให้ผู้ซื้อไ้มีที่สังเกตในการเลือกซื้อหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือจะต้องให้สินค้าไทยเป็นสินค้าที่ไ้มาตรฐาน เราเคยได้ยินว่า อยู่เสมอว่าการมาตรฐานช่วยทั้งผู้ทำ และผู้ใช้และจะส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ เศรษฐกิจของชาติ

หากสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป คนไทย ก็สนับสนุนใช้ของที่ผลิตในประเทศมากขึ้นเงินทองก็จะไ้หมุนเวียนอยู่ภายในไม่รั่วไหล ไปนอกประเทศ และที่สำคัญคือต่างประเทศก็ต้องการสินค้าที่ไ้มาตรฐาน ดังนั้นสินค้า ที่ไ้รับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน จึงมีโอกาที่จะขยายตลาดออกไปไ้ มากกว่า และจะมีผลทำให้เศรษฐกิจการค้าของประเทศดีขึ้น

เรามีรัฐบาลที่สนับสนุนส่งเสริมให้ใช้และเป็นผู้ดำเนินการใช้สินค้าไทย นอก จากนั้นก็ยังมีสมาคม กลุ่มชนที่มีนโยบายและวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันนี้อยู่ หากอุตสาหกรรม พร้อมใจกันปรับระดับคุณภาพให้ไ้มาตรฐาน วันนั้นแหละพวกเราจะได้กล่าวคำว่า ไทยทำไทยใช้ ไ้เต็มภาคภูมิ

พยายามเลือกซื้อของที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ
ของสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม

อุปกรณ์และเครื่องไฟฟ้าที่ไม่มีการรับรองจากสำนักงานมาตรฐาน
อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

ที่กล่าวมาเป็นประโยชน์ที่ผู้บริโภครายย่อย ๆ อย่างเรา ๆ จะได้รับจากผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ยังมีผู้บริโภคอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้บริโภคหรือผู้ซื้อรายใหญ่ ๆ ที่ต้องสั่งซื้อสินค้ามาป้อนโรงงานเพื่อทำการผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายแก่ผู้บริโภครายย่อย ๆ อย่างพวกเรา ผู้บริโภคขนาดใหญ่ ๆ เหล่านี้ ก็คือผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนั่นเอง ผู้ผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมต้องสั่งซื้อวัตถุดิบมาทำการผลิต การสั่งซื้อของโรงงานอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรม และระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เพราะต้นทุนการผลิตจะสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับวิธีการสั่งซื้อวัตถุดิบที่เหมาะสมรัดกุม คือการสั่งซื้อวัตถุดิบโดยยึดถือตามมาตรฐานเป็นหลัก

สนใจ ติดตามรายชื่อบริษัทที่ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานจาก "คู่มือผู้ซื้อ"

วัตถุดิบเป็นสินค้าที่สั่งซื้อมาทำต่อให้ออกมาเป็นรูปเป็นร่างของสินค้าชนิดอื่น เพื่อจะได้ทำการขายเป็นสินค้าสำเร็จรูปต่อไป เช่น ในโรงงานอุตสาหกรรม

โลหะต่าง ๆ วัตถุที่ประกอบด้วยตั้งแต่เหล็กหลอมจนถึงสี ทั้งยังรวมถึงเหล็กสำเร็จ
ต่าง ๆ ไก่แก้ว เหล็กเส้น เหล็กแผ่น และวัตถุที่จำพวกโลหะต่าง ๆ ไก่แก้ว พลาสติก
สิ่งทอ และส่วนประกอบอื่น ๆ จำพวกลูกปืน สกรู น็อต เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุ
ขั้นต้น ซึ่งเมื่อนำเข้ากรรมวิธีต่าง ๆ เช่น เชื่อม ออบ และประกอบ ก็จะกลายเป็น
สินค้าสำเร็จรูปที่นำออกจำหน่าย

มาตรฐานจะช่วยแยกแยะวัตถุในลักษณะชั้น ประเภท ขนาด เพื่อที่
จะกำหนดชั้นคุณภาพ และความคลาดเคลื่อน และเพื่อลดจำนวนสิ่งของที่มีลักษณะ
คล้ายกัน ทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อให้เกิดความสะดวกและถูกต้องในการ
ติดต่อระหว่างฝ่ายช่างกับฝ่ายจัดซื้อ ระหว่างฝ่ายช่างหรือฝ่ายผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ระหว่างฝ่ายขายของโรงงานกับตัวแทนจำหน่าย การกำหนดมาตรฐานจะทำให้ผู้
ประกอบอุตสาหกรรมมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของวัตถุที่จะซื้อ
หรือขาย ความปกติแล้วโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากมายในการ
สั่งซื้อวัตถุดิบ ทุกโรงงานจึงต้องพยายามลดค่าใช้จ่ายลงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
เพื่อให้ได้กำไรมากที่สุด การกำหนดมาตรฐานวัตถุดิบขึ้น จะทำให้โรงงานอุตสาหกรรม
สามารถควบคุมและลดค่าใช้จ่ายลง โดยที่คุณภาพไม่ลดต่ำลง ขอยกตัวอย่างโรงงาน
ซึ่งผลิตรถแทรกเตอร์ในต่างประเทศ ที่ต้องยกตัวอย่างโรงงานในต่างประเทศเพราะ
เหตุว่าเขามีการวิเคราะห์วิจัยไว้ และได้พบว่าเดิมทีนั้นโรงงานผลิตรถแทรกเตอร์แห่งนี้
ต้องใช้วงแหวนขนาดต่าง ๆ กันมากมาย แต่เมื่อได้มีการกำหนดมาตรฐานแหวนกลม
ซึ่งสามารถช่วยให้ฝ่ายวิศวกรรมลดจำนวนแหวนขนาดต่าง ๆ ที่โรงงานใช้ได้ถึงร้อยละ
43 ทำให้โรงงานประหยัดต้นทุนได้ประมาณปีละ 50,000 เหรียญสหรัฐ สรุปแล้ว
การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์จะช่วยให้โรงงานสามารถหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายในสิ่งที่
ไม่เป็นอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยลดเศษที่เหลือทิ้ง ลดจำนวนแบบและขนาดที่ไม่จำเป็น เพราะ
การมีแบบและขนาดที่มากเกินไป ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณสินค้าที่สั่งซื้อ และสิ้นเปลือง
ค่าใช้จ่ายในเรื่องสถานที่เก็บรักษา เมื่อต้นทุนในการผลิตต่ำ โรงงานก็สามารถ

จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในราคาไม่แพง ผู้ซื้อก็จะซื้อมากขึ้น และนิยม
เชื่อถือในคุณภาพ ทำให้โรงงานขยายตลาดออกไปได้กว้างขวาง ผลกำไรก็เพิ่มขึ้น
ทุกปี เมื่ออุตสาหกรรมเจริญก้าวหน้า ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็ดีขึ้นด้วย ขณะ—
เดียวกันประชาชนก็มีความกินดีอยู่ดี

จะทราบได้อย่างไรว่าสินค้าชนิดใดบ้างที่ได้รับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานได้

ขณะนี้ผลิตภัณฑ์ใดบ้างที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ออก
ใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานได้ หรือผลิตภัณฑ์ใดบ้างที่ได้รับการยอมรับ
จากทางราชการว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ผู้บริโภคจะสังเกตได้จาก
เครื่องหมายมาตรฐานที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมุมตั้ง ซึ่งมีเส้นทแยงมุมตัดกันภายใน
ที่ปิดไว้บนหีบห่อหรือภาชนะที่บรรจุสินค้าเหล่านั้น เช่น ถุงช็อกโกแลต สบู่ ยาสีฟัน ถ่าน—
ไฟฉาย น้ำส้มสายชู น้ำปลา สายไฟฟ้า บัตรสาส์น เหล็กเส้น และสินค้าอื่น ๆ
อีกมากมาย หรืออาจดูได้จากหนังสือคู่มือผู้ซื้อ หนังสือคู่มือผู้ซื้อนี้เป็นหนังสือที่สำนักงาน
มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจัดพิมพ์ขึ้น โดยจำหน่ายในราคาเล่มละ 15 บาท
ภายในเล่มมีรายชื่อผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน
ตลอดจนชื่อและที่อยู่ของผู้ทำผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน พร้อมรายละเอียดอื่น ๆ กว่า
40 ชนิด

สำหรับผู้บริโภคที่เป็นผู้ซื้อรายใหญ่ ๆ ในการสั่งซื้อของ หรือจ้างทำของ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการก่อสร้างนั้น การอ้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ
เพียงแต่อ้างหมายเลขมาตรฐาน เช่น เหล็กเส้นเสริมคอนกรีตประเภทเหล็กข้ออ้อย
ก็อ้างตาม มอก. 24 - 2516 จะทำให้ไม่ต้องเสียเวลาศึกษาคำหนดลักษณะรายละเอียด
ของสิ่งของที่จะสั่งซื้อหรือจะใช้ เป็นการประหยัดทั้งเวลาและยังสะดวกในการจัดหา
ทั้งแก่ฝ่ายผู้สั่งซื้อและผู้ขาย

เครื่องหมายมาตรฐานที่แสดงอยู่กับผลิตภัณฑ์นานาชนิดนั้น ได้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจจริงของผู้ทำอุตสาหกรรมที่จะทำผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง เราก็คงจะพูดได้อย่างเต็มภาคภูมิว่า "เครื่องหมายมาตรฐานหรือเครื่องหมายรับรองคุณภาพ" คือเครื่องหมายแห่งเกียรติยศของผู้ทำอุตสาหกรรมนั่นเอง.

